

# INVESTERING FOR NYBEGYNNERE



Egenkapitalen.no

1. Utgave

# Innhold

- **Intro**
  - Introduksjon
- **Kapittel 1: Hva betyr det å investere?**
  - Investere vs spekulere
  - Hvordan få avkastning på investeringene dine
  - Hvorfor lønner det seg å investere?
- **Kapittel 2: Din økonomi**
  - Få oversikt over din egen økonomi
  - Sørg for å ha en bufferkonto
  - Sett et mål for investeringene dine
- **Kapittel 3: Verdipapirer og risiko**
  - Aksjer
  - Aksjefond
  - Rentepapirer
  - Forholdet mellom risiko og avkastning
  - Diversifisering
- **Kapittel 4: Investeringsstrategi**
  - Formålet med sparingen
  - Risikotoleranse
  - Krav til avkastning
  - Finn din strategi
  - Egenkapitalens anbefaling: Globale indeksfond
  - Et alternativ for de konservative
- **Kapittel 5: Psykologi**
  - Impulskontroll
  - Tolmodighet
  - Lær deg selv å kjenne som investor
- **Kapittel 6: Kom i gang**
  - Åpne en konto
  - Automatiser sparingen
  - Velg investeringer
  - Egenkapitalens anbefaling
- **Vedlegg**
  - Ansvarsfraskrivelse
  - Ordliste



# Intro

Mange opplever at verdenen av investeringer kan virke noe forvirrende når de først begynner å utforske den. Dette er helt naturlig. For nybegynnere kan det å investere virke som en utfordrende oppgave, spesielt med så mange nye begreper å forholde seg til.

Det er helt normalt å føle seg litt overveldet i begynnelsen. Men det vitkig å huske at selv erfarne investorer begynte en gang som nybegynnere, og ikke minst, du er ikke alene om å synes det er vanskelig.

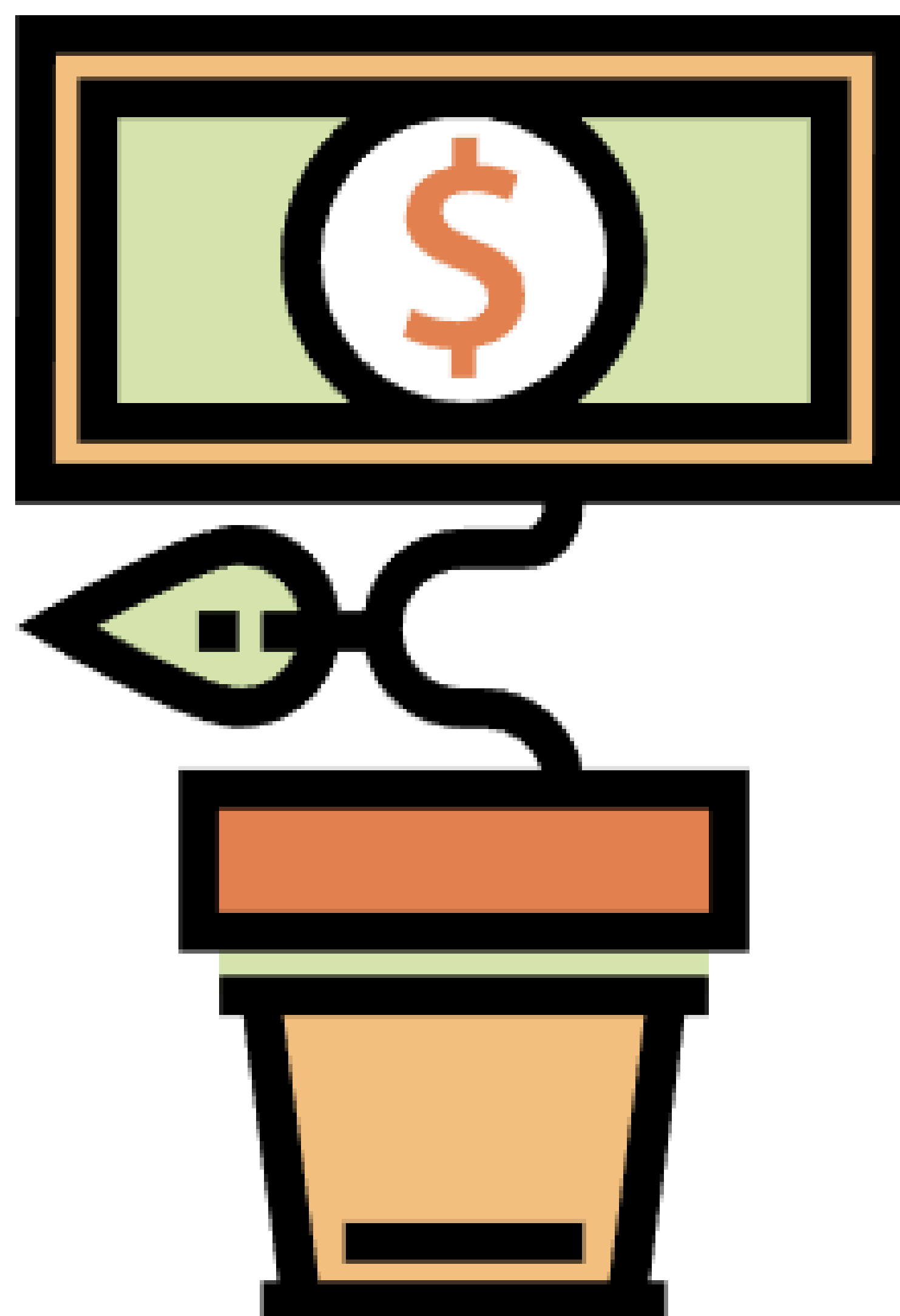
Den gode nyheten er at dette med å investere sine egne penger ofte blir gjort mer komplisert enn det egentlig trenger å være. Målet med denne e-boken er å hjelpe deg med å gjøre investeringsverdenen mer forståelig og gi deg selvtillit til å komme i gang.

Etter å ha fullført denne e-boken, vil du ha en bedre forståelse av de grunnleggende prinsippene som trengs for å begynne å investere. Du vil kunne skille mellom aksjer, fond, og rentepapirer, samt være i stand til å velge investeringer som passer ditt formål og risikotoleranse.



# Kapittel 1: Hva betyr det å investere?

Å investere betyr rett og slett å sette av en del av pengene man sitter på nå for å få mer penger i fremtiden. Det er som å plante frø i en hage og vente på at de skal vokse til sunne planter.



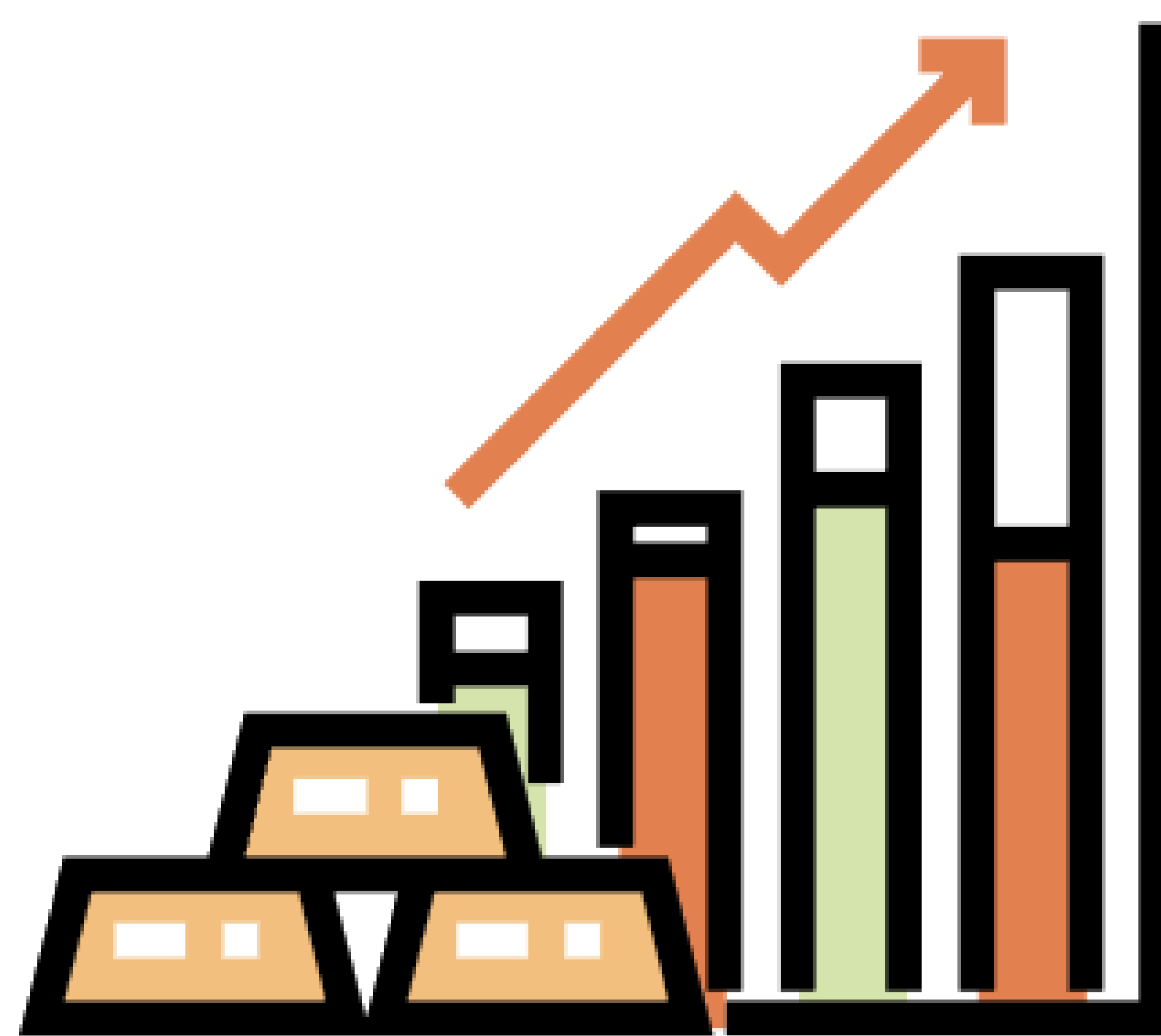
Når du investerer, kjøper du vanligvis verdipapirer som kan øke i verdi over tid, som aksjer i selskaper, aksjefond eller rentepapirer. Målet er å få mer tilbake enn det du satte inn opprinnelig. Selvfølgelig er det alltid en viss risiko involvert, akkurat som når du planter frøene og håper at de vokser. Men med riktig kunnskap og forsiktighet kan investeringer hjelpe deg med å bygge opp økonomien din og oppnå dine økonomiske mål.



# Investering vs. spekulering

Å investere og å spekulere er to forskjellige måter å kjøpe verdipapirer på, og forskjellen mellom dem ligger i formålet og risikoen involvert.

Når du investerer, handler det om å plassere penger i noe med sikte på langsiktig vekst og stabilitet. For eksempel, når du kjøper aksjer i et selskap kjøper man en liten eierandel i det selskapet i tro og håp du at verdien av disse aksjene vil øke over tid.



Om man velger et selskap som gjør det bra vil man kunne tjene penger på både verdiøkningen av selskapets aksjer og eventuelle utbytter selskapet utbetaler i takt med at selskapet og dets verdiskapning stiger. Dette er en mer forsiktig og fornuftig tilnærming.

Spekulasjon innebærer å ta større risikoer i håp om å oppnå positiv avkastning på kort sikt. Dette kan innebære å kjøpe og selge verdipapirer med ønske om kortsiktige, gunstige prisendringer, ofte uten en klar forståelse av den underliggende verdien eller verdiskapningen.



For eksempel, å kjøpe en aksje som er mye omtalt i media, eller kryptovalutaer i håp om at prisene vil stige dramatisk i løpet av noen få dager er et godt eksempel på hva man kan omtale som spekulering. Ved å spekulere utsetter man seg selv for høy risiko, da prisene kan svinge kraftig og føre til negativ avkastning, slik at man blir skremt og selger i frykt for å tape mer.

I sammenheng med investeringer og langsiktig økonomisk stabilitet er det langt mer fornuftig å investere enn å spekulere. Investeringer gir deg muligheten til å bygge formue over tid, mens spekulasjon kan være mer usikkert og risikofylt og er nærmere gambling.

## Hvordan få avkastning på investeringne dine

Når du investerer, er målet å få mer penger enn det du satte inn opprinnelig. Enkelt sagt kan man si at man tar del i et selskaps verdiskapning som deleier. Du kan oppnå dette på to måter:

- **Verdiøkning:** Noen ganger øker verdien av det du har investert i. For eksempel, hvis du kjøper aksjer i et selskap, og selskapets lykkes med sin strategi som fører til økende salg og overskudd, kan verdien av aksjene dine også øke. Når man på et tidspunkt velger å selge en aksje som har steget i verdi, har man tjent penger.



- Utbytte: Noen investeringer gir deg periodiske utbetalinger, som kalles utbytte. Hvis du eier aksjer i et selskap som betaler ut en del av overskuddet som utbytte til aksjonærene gir disse utbetalingene deg en ekstra avkastning på toppen av eventuell verdiøkning av aksjene dine.

Både verdistigning og utbytte kan hjelpe deg med å bygge formue og arbeide mot dine økonomiske mål. Det er derimot viktig husk at verdiskapning er noe som skjer over tid, ikke noe som kommer over natten. Man bør derfor se på sine investeringer som en del av en langsiktig strategi for verdiskapning, der både tålmodighet og kunnskap er viktig for å oppnå suksess.



## Hvorfor Lønner Det Seg å Investere?

Når man setter pengene inn på en sparekonto i banken, tjener man vanligvis litt renter på dette. Derimot er renteinntektene ofte ganske lave, og holder knapt tritt med økningen i levekostnadene (inflasjon) over tid. Så, selv om du sparer penger, kan pengenes faktiske kjøpekraft gradvis reduseres.

Når du investerer pengene dine i aksjer eller aksjefond, har du potensial for en avkastning som er høyere enn prisstigningen (inflasjonen) over tid, og at du dermed tjener mer penger på lang sikt.

Om man er tolmodig og har et langsiktig perspektiv, drar man også nytte av den såkalte "renters rente" effekten. La oss se på et enkelt eksempel:

Si at du setter 10 000 kroner på en vanlig sparekonto som gir deg 2% rente årlig. Etter ett år vil du ha tjent 200 kroner i renteinntekter, og saldoen din vil være 10 200 kroner.

Nå, la oss si at i stedet for å plassere pengene på en sparekonto, investerer du dem i aksjer eller aksjefond. Historisk sett har aksjer og aksjefond gitt en gjennomsnittlig årlig avkastning på rundt 7-8%. La oss bruke 7% for dette eksempelet.

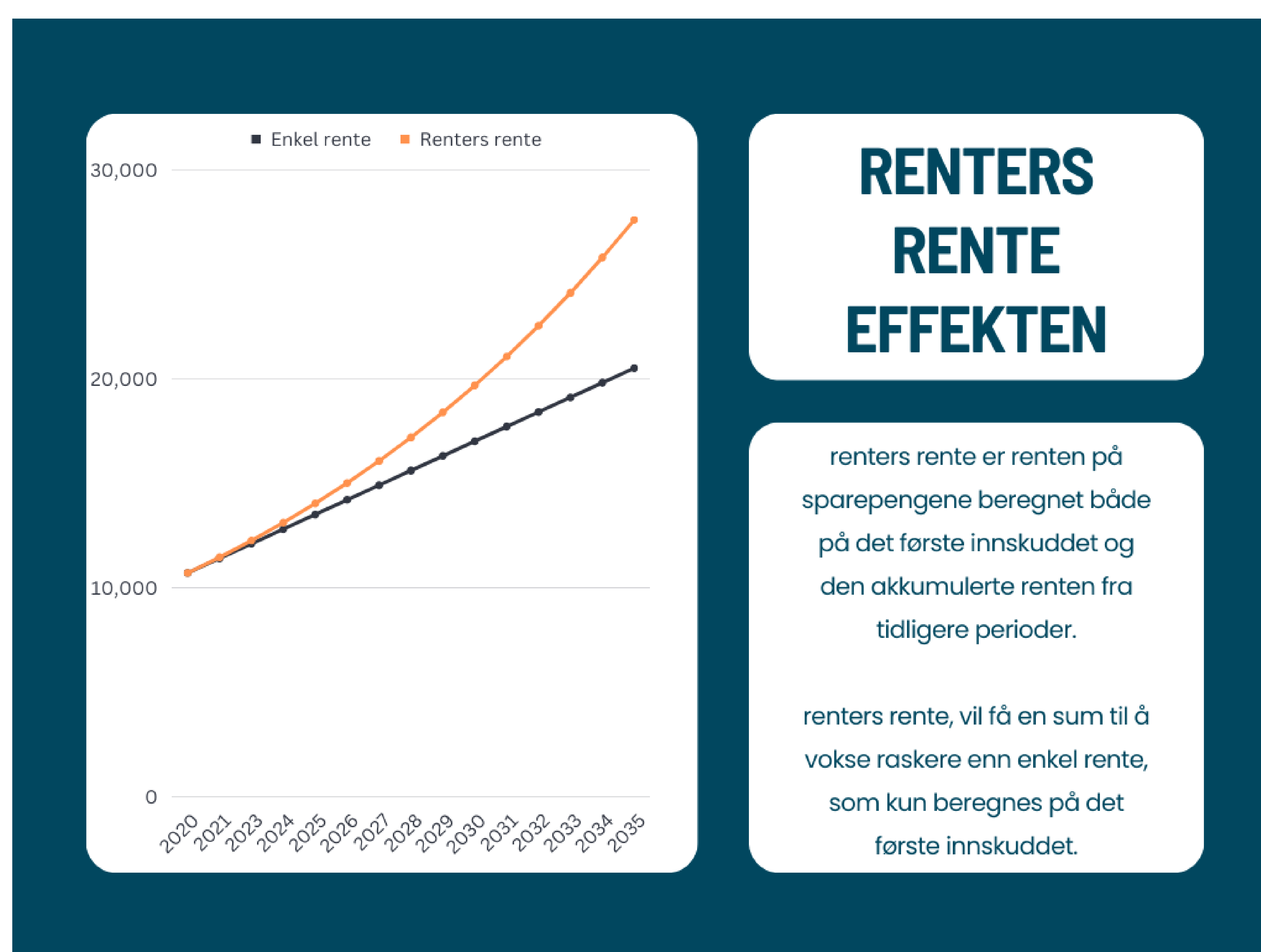




Etter ett år med 10 000 kroner investert til 7% avkastning, ville saldoen din være 10 700 kroner. Det er 600 kroner mer enn hva du ville ha tjent i banken.

Men her er poenget: I det neste året vil du ikke bare tjene rente på de opprinnelige 10 000 kronene, men også på de 700 kronene du allerede har tjent. Så i det andre året vil du tjene 7% på 10 700 kroner, noe som gir deg en avkastning på 749 kroner. Den nye saldoen blir da 11 449 kroner, som det neste året der igjen vil gi en avkastning på 801 kr

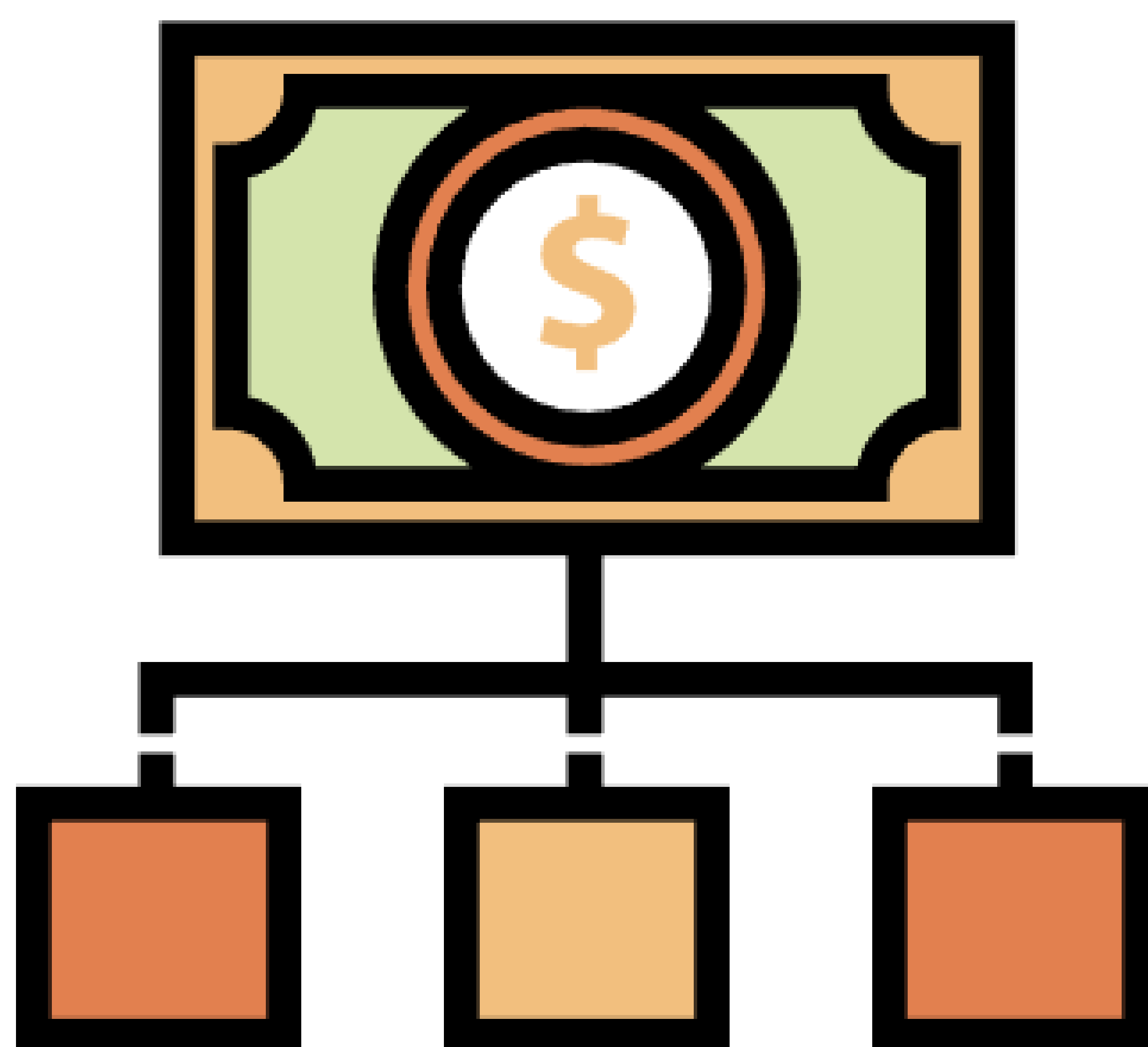
Om man evner å være tolmodig vil renters rente effekten føre til en eksponentiell verdistigning og får pengene dine til å vokse mye raskere over tid. Se på det som å rulle en snøball ned en bakke. I det snøballen ruller nedover tar den med seg mer og mer snø og vosker seg større og større. Jo lenger du investerer pengene dine, desto mer kan de vokse takket være denne effekten.



# Kapittel 2: Din økonomi

Før du begynner å spare og investere, er det en god idé å få en klar oversikt over din nåværende økonomiske situasjon. Dette inkluderer å vite hvor mye du tjener (inntekt), hva du bruker (utgifter), eventuell gjeld du skylder, og om du allerede har noen penger spart opp.

Å ha denne oversikten hjelper deg med å forstå hvor mye du kan sette av til sparing og investeringer i fremtiden. Hvis du vet nøyaktig hvor pengene dine går, kan du også identifisere områder der du kan kutte ned på utgiftene for å øke sparingen og investeringene for å nå dine økonomiske mål.





Dersom du har gjeld som forbrukslån eller kredittkortgjeld, er det lurt å prioritere å nedbetale denne gjelden før du tenker på å investere. Forbruksgjeld har høy rente, og kan være svært kostbar i det lange løp. Ved å kvitte deg med slik gjeld, vil du ha færre økonomiske byrder, en mer solid økonomi og mer penger til rådighet for sparing og investering senere.

Videre er det viktig å bygge opp en bufferkonto, også kalt et nødfond. Her setter du unna penger som kan hjelpe deg med uforutsette økonomiske utfordringer som kan oppstå, som en uventet bilreparasjon, tannlegebesøk eller nødvendige innkjøp som en ny vaskemaskin eller kjøleskap.

Bufferkontoen gir deg trygghet og sikrer at du ikke må ty til kredittkort, lån eller å selge unna av investeringene dine når slike utgifter dukker opp.

Det er ingen fast regel for hvor stor bufferkontoen din bør være, da det avhenger av din individuelle situasjon og livsstil. Noen anbefaler å ha nok til å dekke 3 til 6 måneders levekostnader, mens andre velger å starte med et mindre beløp og bygge det opp gradvis.

Vurder dine egne behov og mål for å bestemme hvor mye du føler deg komfortabel med å sette av til nødfondet ditt. Det viktigste er å ha en bufferkonto som kan dekke potensielle, men sannsynlige uforutsette utgifter som en bilreparasjon, nytt kjøleskap, fryser, tannlegebesøk etc.





## Sett et mål for investeringene dine

Når du begynner å investere, er det viktig å ha et klart mål for hva du sparer til. Dette målet kan variere fra person til person og kan inkludere ting som å spare til en egen bolig, utdanning for barna eller din egen pensjon. Å ha et mål gir retning og mening til investeringene dine.

Men det er ikke nok å bare ha et mål, du bør også ha en tidsramme for når du forventer å nå dette målet. Dette betyr at du bør ha en formening om når du planlegger å ta pengene ut fra investeringene dine. For eksempel, hvis målet ditt er å spare til pensjon, kan målet være at sparingen din gjør deg i stand til å ta ut et beløp tilsvarende 20% av lønnen din over 10-15 år i det du går av med pensjon om 20-30 år.

Dette er viktig av flere grunner. For det første gir det deg en følelse av retning og motivasjon. Det gir deg også en strategisk tilnærming til investeringene dine, slik at du kan tilpasse investeringsvalgene dine til dine mål og tidshorisont.

Det kan også bidra til å redusere risikoen for at du gir etter for impulsen til å ta pengene ut på et dårlig tidspunkt, for eksempel under en økonomisk nedgang.





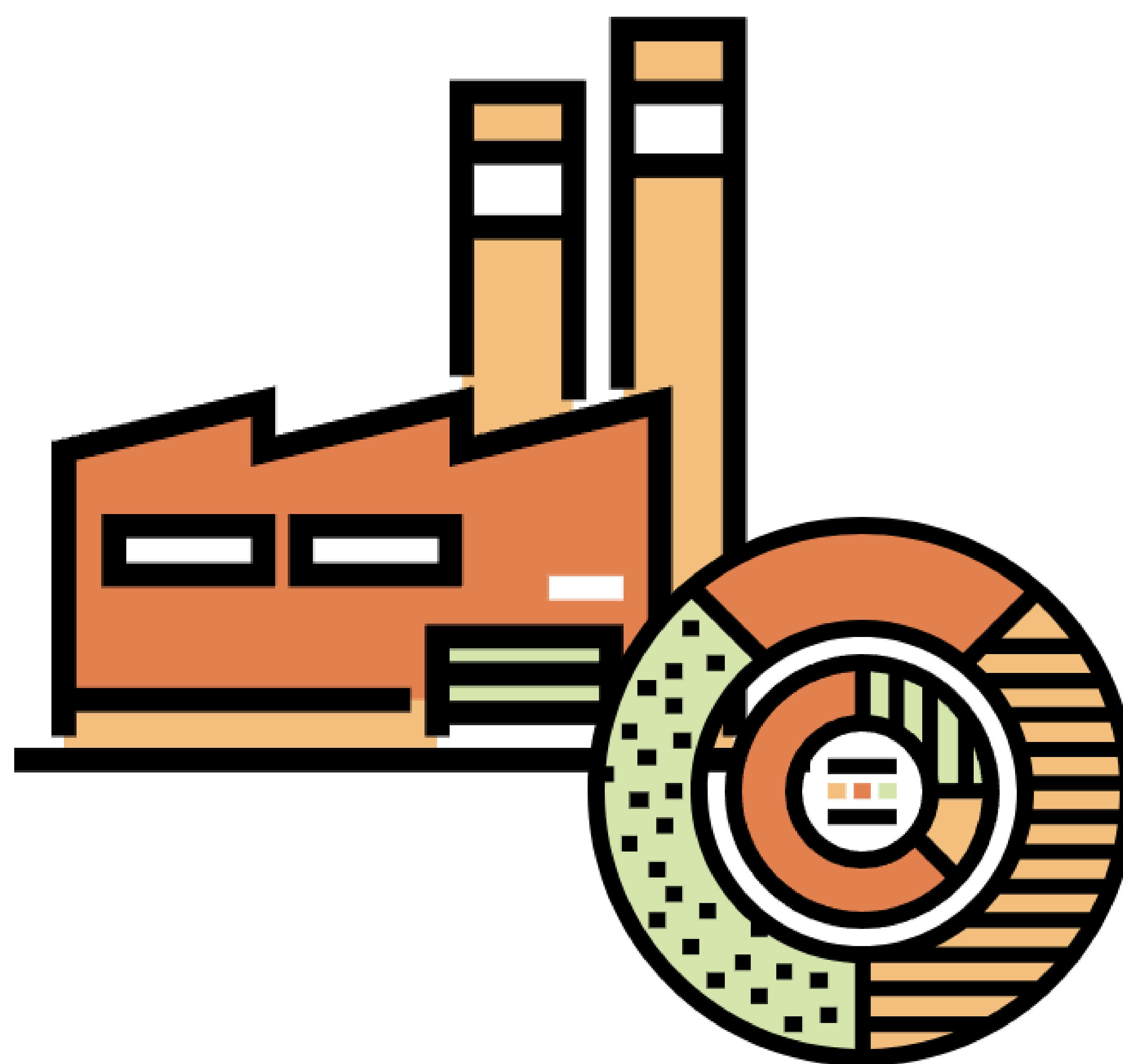
# Kapittel 3:

# Verdipapirer og risiko

Om du ønsker å investere egne penger er det enkeltaskjer, aksjefond og rentefond som er mest tilgjengelig for de fleste privatpersoner. En fellesbetegnelse for både aksjer og rentepapirer er verdipapirer. Før man hopper ut i det, er det lurt å bli kjent med hva disse verdipapirene faktisk representerer og hvilken risiko som er forbundet med disse.

## Aksjer

Aksjer representerer eierskap i selskaper, og de har historisk sett hatt en høyere avkastning sammenlignet med andre investeringer på lang sikt. Imidlertid er også risikoen høyere ettersom et selskap kan gå konkurs som medfører at investorene taper pengene sine.



Kursen til et selskaps aksje kan svinge mye over tid, men dette varierer mellom selskaper. Dersom man velger å investere i et selskap som forventes å vokse til det nye Microsoft eller Apple er fallhøyden stor og svingningene i aksjekursen kan være som en berg og dalbane. Om du derimot velger et godt etablert selskap som har skapt jevnt stigende overskudd i årtier er dette gjerne mindre risikabelt og aksjekursen vil ikke svinge like mye.

Ved å kjøpe enkeltaksjer er det umulig å forutsi hvilken avkastning man kan få. En aksje kan stige 50% de ene året, for så å falle med 30% det neste. Derfor er det anbefalt å investere i en håndful aksjer slik at man ikke samler alle eggene sine i en kurv.

Om man er dyktig kan man oppnå en årlig avkastning på alt mellom 7-10%. På en annen side kan man være mindre dyktig å tape penger. Det er også viktig å poengtere at avkastningen kan komme i etapper og vil variere fra år til år. Det er sjeldent man kan se at en portefølje jevnlig stiger jevnt og trutt i verdi år etter år.





## Aksjefond

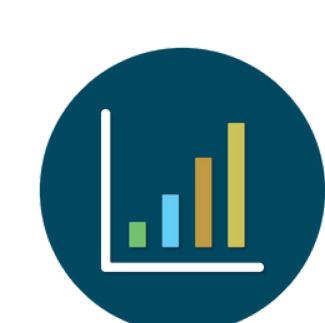
Ved i investere i et aksjefond investerer du som regel i et bredt utvalg av aksjer. På denne måten slipper du å gjøre jobben med å forsøke å finne de beste selskapene selv. Et aksjefond styres gjerne av en forvalter, som utformerer investeringsprofilen til fondet og velger hvilke selskaper fondet investerer i sammen med resten av teamet.

Risikoen i et aksjefond avhenger av hvilke selskaper fondet investerer i, hvor mange selskaper det investerer i, og fondets strategi. Enkelete fond fokuserer på et bestemt geografisk område, mens andre fokuserer på en bestemt industri, som for eksempel teknologiselskaper eller eiendom. Noen fond kjøper et bredere utvalg av selskaper innen forskjellige bransjer basert på fondets investeringsstrategi, mens andre forsøker å velge ut en håndful selskaper de mener kommer til å gjøre det best.



En annen gruppe fond er indeksfond. Disse fondene styres ikke av en forvalter og et team, men kjøper selskapene som inngår i markedsindeksene. Om du kjøper et indeksfond som følger utviklingen på Oslo Børs vil du eie aksjene som utgjør indeksen til Oslo børs. Dette inkluderer selskaper som Yara, Telenor, Orkla og DnB med mer. Når du hører på nyhetene at hovedindeksen på Oslo børs steg 0.5% for dagen, vil indeksfondet ha steget med det samme.

Det finnes indeksfond som følger markedsindeksene i Europa, USA og andre individuelle land. Det finnes også globale indeksfond som investerer i et bredt utvalg selskaper over hele verden. Et bredt aksjefond kan gi en gjennomsnittlig årlig avkastning på rundt 7-9%, men det kan variere avhengig av markedssituasjonen. Enkelte år kan være dårligere eller bedre.





# Rentepapirer

Rentepapirer også ofte kalt obligasjoner, har som regel en lavere risikoprofil sammenlignet med aksjer. Når du kjøper obligasjoner, låner du i utgangspunktet penger til en organisasjon, stat eller selskap, mot at de betaler deg renter og returnerer den initielle investeringen når låneperioden utøper.

Avkastningen på obligasjoner er vanligvis lavere enn aksjer, med en gjennomsnittlig årlig avkastning på rundt 2-5%. Risikoen er lavere fordi obligasjoner har tendens til å være mindre påvirket av markedsfluktuasjoner, i tillegg kommer lånegivere lengre frem i køen for å få tilbake pengene sine dersom selskapet skulle gå konkurs.

Det finnes også rentepapirer med høyere avkastning. Dette skyldes at selskapene er mer utsatt for å gå konkurs. Slike rentepapirer kalles gjerne høyrenteobligasjoner.

Som privatperson er det for de fleste ikke aktuelt å investere i individuelle rentepapirer, derimot kan man investere i rentefond som investere i et bredt utvalg rentepapirer.





# Forholdet Mellom Risiko og Avkastning

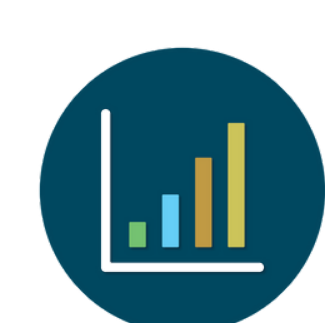
I investeringsuniverset er det et viktig prinsipp man bør ha et forhold til, nemlig det at risiko og avkastning som oftest er nært knyttet sammen.

Jo høyere risiko du er villig til å ta, desto større potensial har du for å tjene mer penger (avkastning). Samtidig har også større sjanse for å tape penger.

Hvis vi skal rangere sparemulighetene til privatpersoner etter risiko kan vi se på sparing på sparekonto i banken som det minst risikable ettersom disse er garantert at bankenes sikringsfond.

Videre på risikokurven finner vi obligasjoner eller rentepapirer. Renteinntekten du får på rentepapirer avhenger av risikoen for at lånetakeren (organisasjonen, staten eller selskapet som låner pengene) går konkurs. Solide selskaper kan selge rentapapirer med en lavere rente, sammenliknet med et selskap med en mer krevende økonomisk hverdag.

På toppen av risikoskalaen finner man aksjer. Når man kjøper aksjer kjøper man en liten eierposisjon i selskapet. Dersom selskapet gjør det dårlig vil man ikke få noe utbytte, og risikerer at selskapet faller i verdi. Om selskapet går konkurs taper man gjerne hele investeringen.



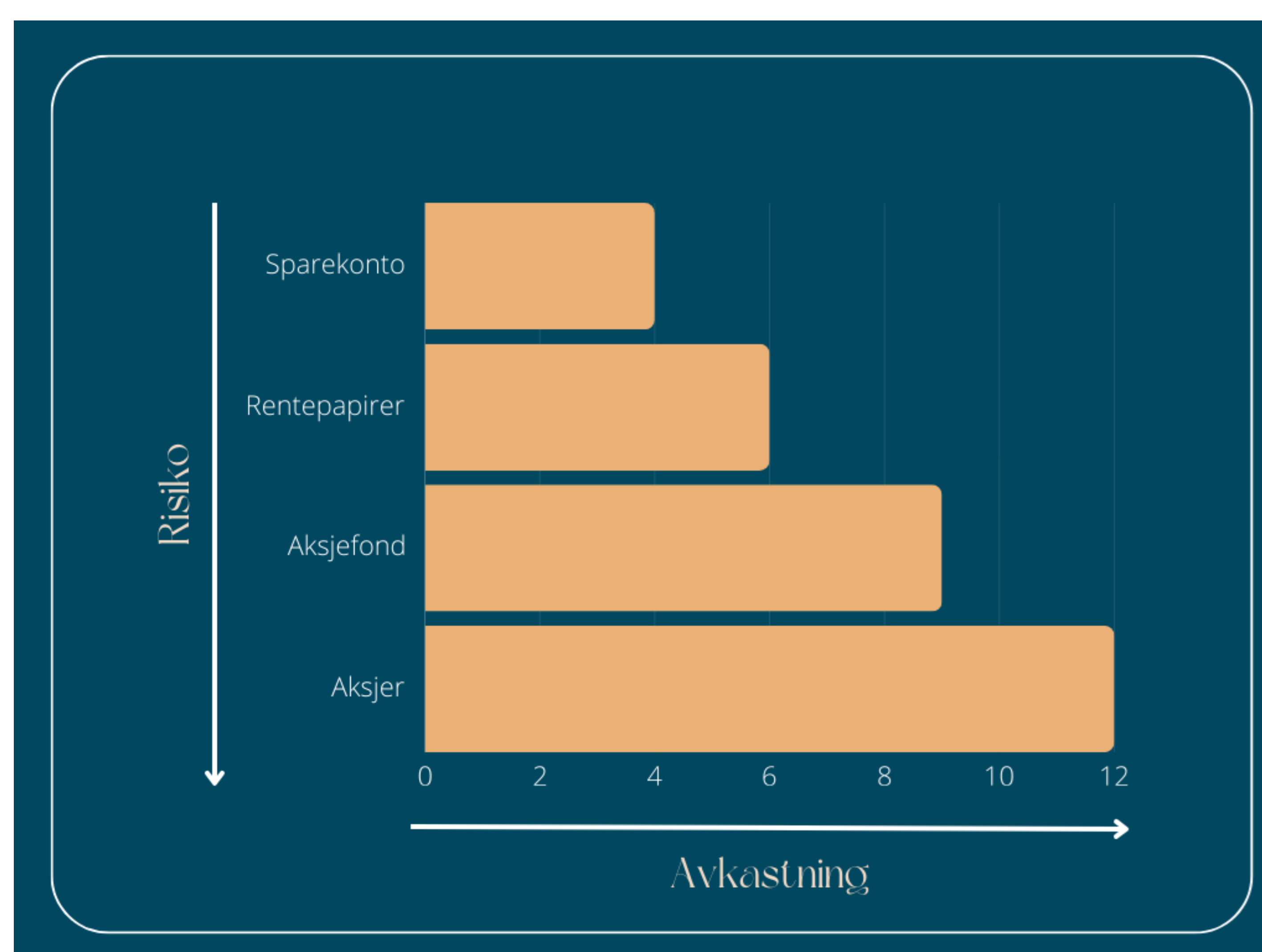


Om selskapet gjør det godt kan man nyte av jevlige, stigende utbytte samt prisstigninger som gir en klekkelig avkastning.

Grunnen til at aksjer ansees som mer risikable henger sammen med sikkerheten til investorene.

Rentepapirholdere vil få avkastning på investeringen sin uavhengig om selskapet gjør det bra eller ikke. I tillegg er det mindre sannsynlig at de mister hele investeringen dersom selskapet skulle gå konkurs.

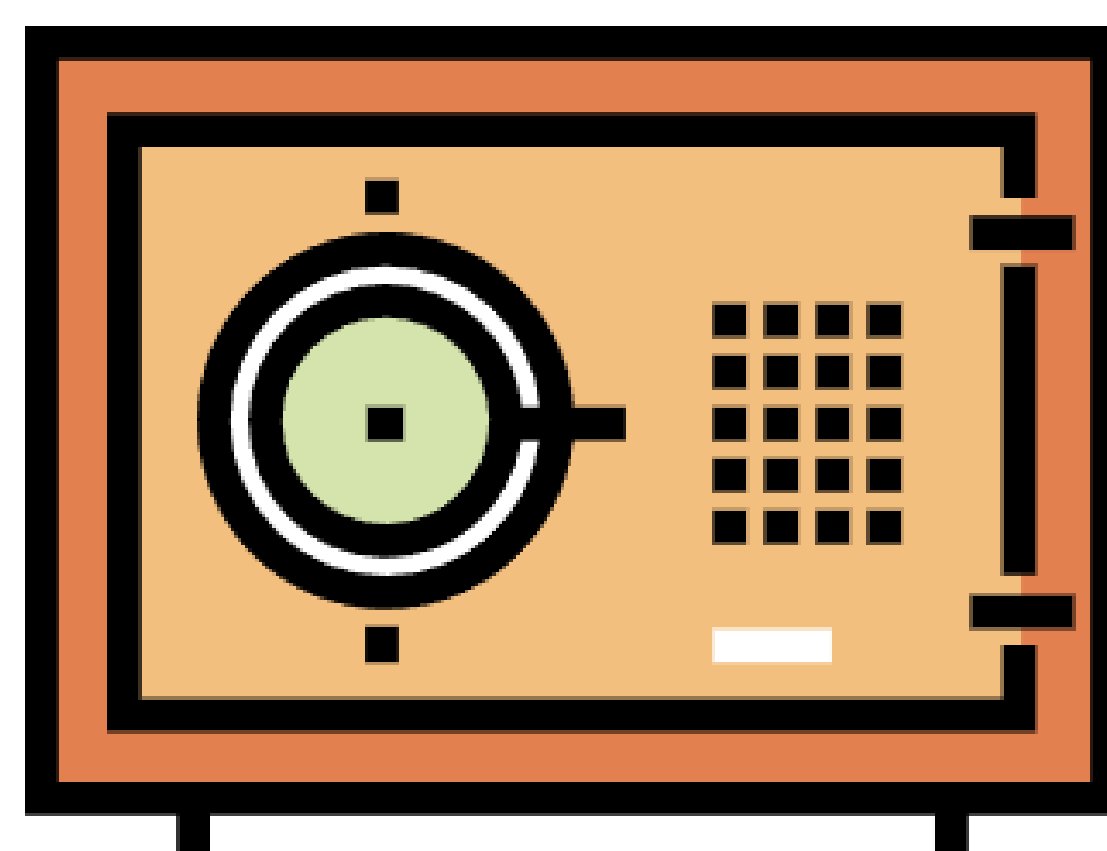
Hvis du velger investeringer med lav risiko, som for eksempel en vanlig sparekonto i banken eller obligasjoner, er sjansen for å miste pengene dine lav. Imidlertid er også potensialet for avkastning begrenset til rentene du får utbetalt. Beveger du deg høyere opp på risiko skalaen har du potensiale for høyere avkastning. Aksjemarkedet har historisk sett gitt en bedre langsiktig avkastning sammenlignet med lavrisikoinvesteringer. Samtidig kan man oppleve større svingninger og potensielt tap av midler på kort sikt





For nybegynnere er det viktig å forstå dette forholdet mellom risiko og avkastning. Det er ingen "one-size-fits-all" strategi, og din investeringsstil bør avspeile din egen risikotoleranse og økonomiske mål.

Hvis du har lengre tidshorisont og tåler risiko, kan aksjer og aksjefond være veien å gå. Hvis du er mer forsiktig, eller har en kortere investeringshorisont kan lavrisikoinvesteringer være mer passende.

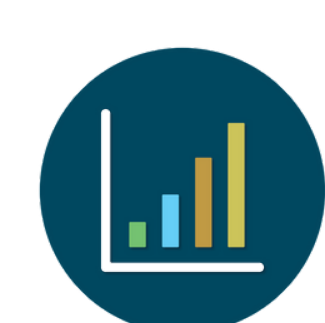


## Diversifisering

Diversifisering er en viktig strategi for å redusere risiko når du investerer. Hovedideen bak diversifisering er å spre pengene dine over forskjellige typer investeringer i stedet for å satse alt på én enkelt, eller få investeringer.

Dette hjelper deg med å beskytte pengene dine hvis én investering gjør det dårlig, fordi tapet på denne investeringen veies opp av andre som gjør det bedre.

La oss se på et eksempel: Tenk deg at du har 10 000 kroner å investere, og du bestemmer deg for å kjøpe aksjer i ett enkelt selskap. Hvis selskapet opplever en dårlig periode, kan verdien av aksjene dine falle dramatisk, og du kan tape mye penger om verdien ikke stiger.





La oss i stedet se på alternativet, som er å diversifisere ved å kjøpe aksjer i flere forskjellige selskaper i ulike bransjer. For eksempel kan du investere i 10 forskjellige selskaper innenfor forskjellige bransjer som teknologi, helsevesen og energi.

Hvis ett av selskapene eller bransjen som helhet opplever en nedgang, kan det bli oppveid av de andre som fortsetter å prestere godt. Dette hjelper deg med å bevare verdien av investeringene dine selv når én del av porteføljen din går dårlig.

Diversifisering kan også innebære å inkludere forskjellige typer investeringer, som aksjer, aksjefond og rentefond, i porteføljen din. Ved å spre pengene dine over ulike verdipapirer, kan du ytterligere redusere risikoen med investeringene dine.

Husk at selv om diversifisering kan bidra til å redusere risiko, eliminerer det ikke all risiko. Markedet kan fortsatt svinge, og det er ingen garanti for avkastning. Men diversifisering gir en måte å beskytte pengene dine og balansere risikoen i investeringene dine, noe som kan være spesielt nyttig for nybegynnere som ønsker å minimere potensielle tap.





# Kapittel 4:

# Investeringsstrategi

Når du lager en investeringsstrategi, er det viktig å balansere målene dine med din egen risikotoleranse og tidshorisont. I dette kapitlet forklarer vi hvordan du kan gå frem.

## Formålet med sparingen

Start med å identifisere hva du sparer til. Er det for å kjøpe en bolig, sikre pensjonen din, betale for barnas utdanning, eller noe annet? og hvor mye ønsker du å spare?

Hvert mål kan ha forskjellig tidshorisont og risikotoleranse. For eksempel, hvis du sparer til pensjon og har mange år igjen før du skal pensjonere deg, bør du være mer villig til å ta risiko i investeringene dine. Dette er fordi du ikke risikerer å måtte ta ut pengene dine dersom børsen synker betydelig om 5 år.

Om du sparer til et mål som er nærmere i tid, som å kjøpe en bolig om noen få år, bør du være mer forsiktig med risikoen.





## Risikotoleranse

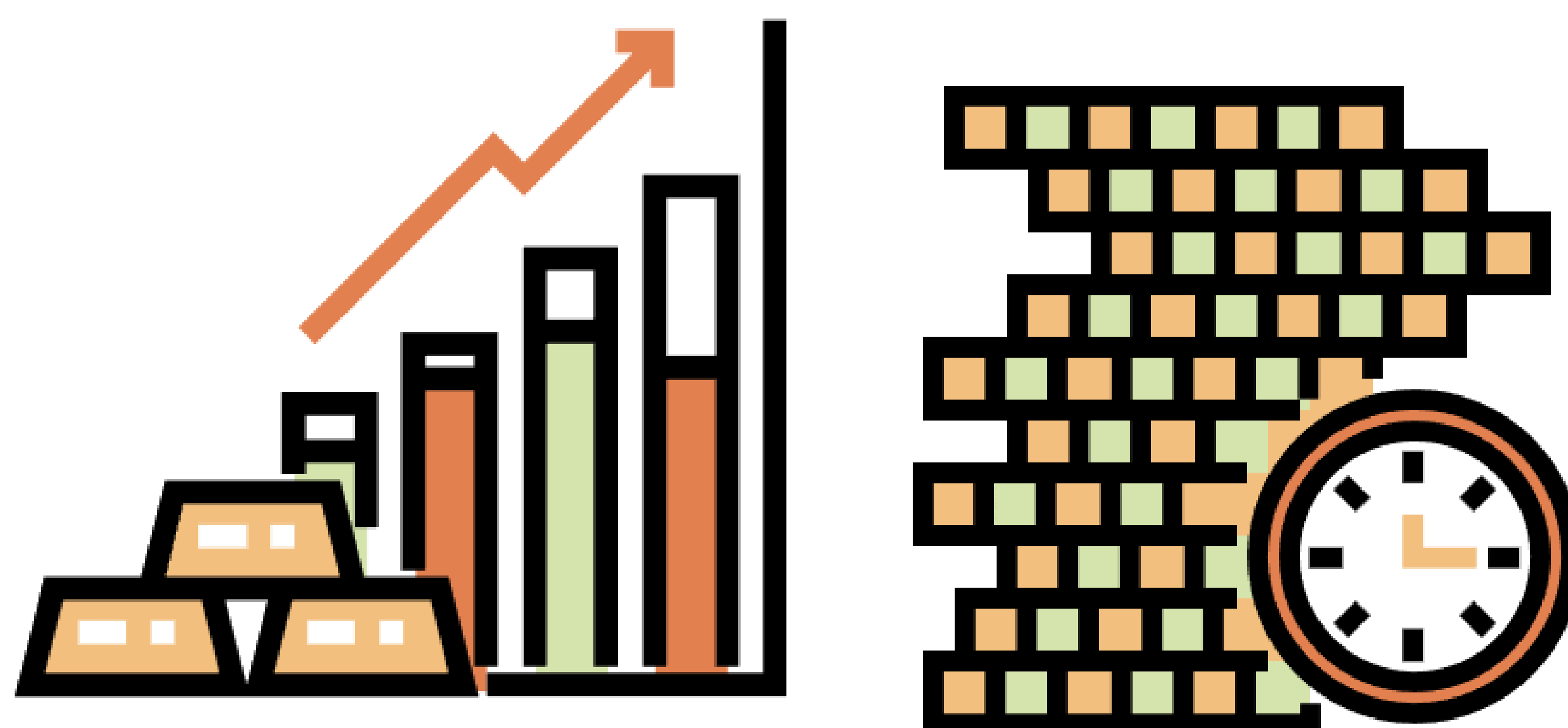
Din risikotoleranse handler om hvor komfortabel du er med å ta risiko. Hvis du bekymrer deg for å miste penger eller har lav toleranse for svingninger i markedet, bør du vurdere investeringer med lavere risiko, som obligasjoner eller annen konservativ sparing.

Hvis du er mer tålmodig og kan takle markedssvingninger, kan du investere i aksjefond og vurdere å inkludere aksjer i porteføljen din for potensialet til høyere avkastning.

## Tidshorisont

Hvor lenge du planlegger å beholde pengene dine investert spiller en stor rolle. Jo lengre tidshorisont du har, desto mer tid har du til å overvinne markedsflyktuasjoner og dra nytte av langsiktig vekst.

Dette gjør at du vanligvis kan ta litt mer risiko. Hvis du trenger pengene på kort sikt, for eksempel innen de neste få årene, bør du være mer forsiktig med risikoen og vurdere mer stabile investeringer.

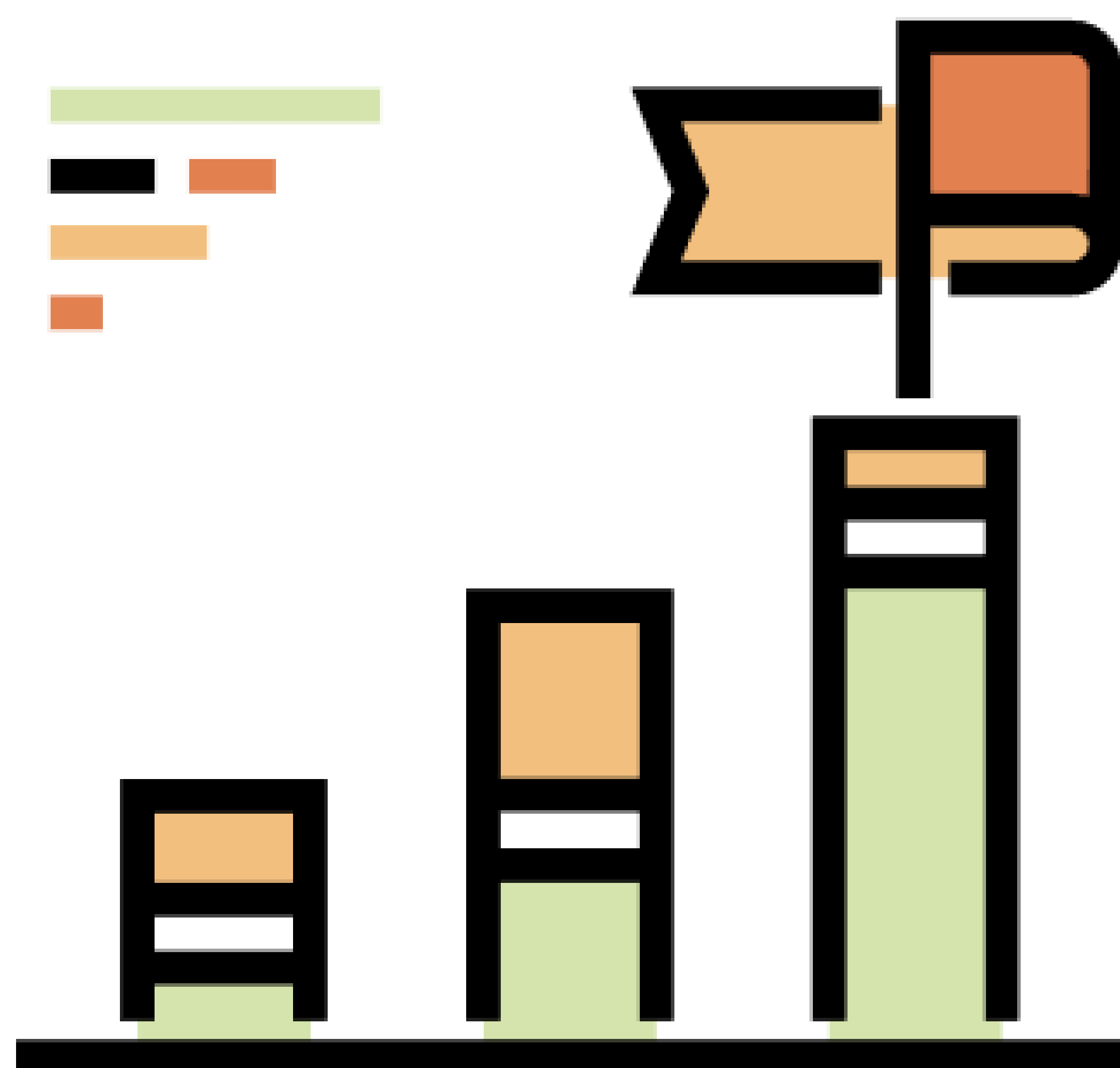


## Krav til avkastning

Det er også viktig å se på hva slags avkastning du må sikte etter for å nå målet med sparingen. Dersom man ønsker å spare 500 000 kroner til egenkapital til bolig over 10 år og makter å sette av 30 000 kroner i året til dette (2500 kroner/måned), må man oppnå en avkastning på over 10% årlig for å nå dette målet.

For å oppnå dette må man som regel bevege seg ut i aksjemarkedet. Om man synes det blir å ta for høy risiko må man se på mulighetene til å kunne sette av noe mer penger til sparingen.

Dersom man makter å spare 3000 kr i måneden kan man kutte ned avkastningskravet til drøye 7%, som tillater at man tar noe mindre risiko. Greier man derimot å sette av 3500 kroner i måneden synker avkastningskravet til under 4% for å sitte igjen med 500 000kr om 10 år, som er realistisk å oppnå ved hjelp av mindre risikable rentefond alene.

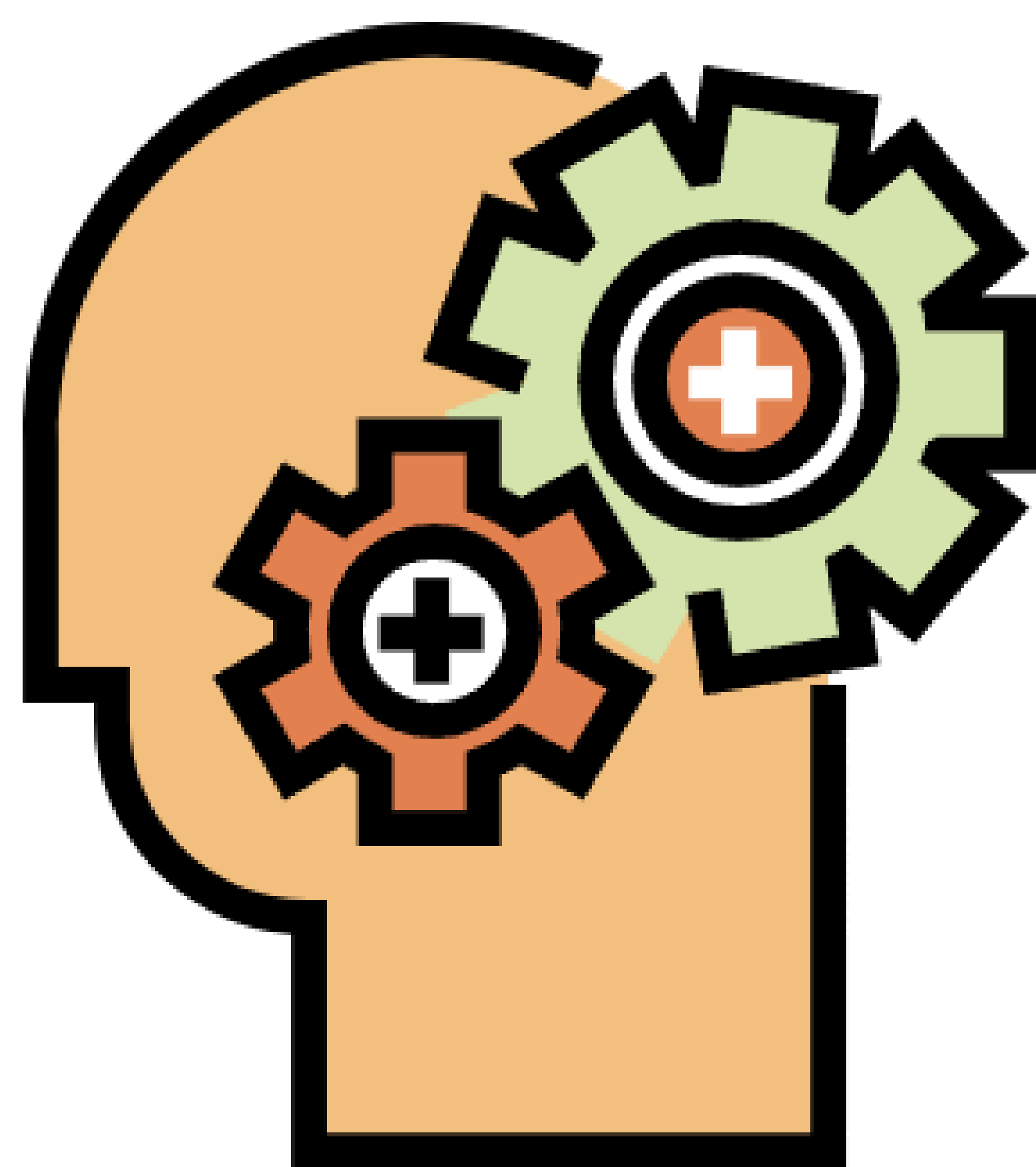




## Finn din strategi

For å lage en investeringsstrategi som passer for deg, må du ta hensyn til alle disse faktorene. Dette kan bety å diversifisere porteføljen din med en blanding av aksjer, obligasjoner og andre investeringer som passer dine mål, risikotoleranse og tidshorisont.

Det kan også innebære å justere strategien over tid etter hvert som dine mål og omstendigheter endrer seg. Å ha en klar plan og holde fast ved den kan hjelpe deg med å maksimere sjansene for å oppnå økonomisk suksess på lang sikt.



## Egenkapitalens anbefaling: Globale Indeksfond

For nybegynnere som ønsker en enkel og effektiv måte å komme i gang å investere, er globale indeksfond en fornuftig strategi. Disse fondene gir deg eksponering mot en bred portefølje av verdens aksjemarkeder til en lav kostnad. Vi anbefaler derimot at tidshorisonten på sparingen din er over 10 år.



## Fordeler:

- Diversifisering:
  - Globale indeksfond inneholder aksjer fra selskaper over hele verden, slik at du sprer risikoen din bredt. Du er ikke avhengig av suksessen til enkeltelskaper eller enkeltmarkeder.
- Det er enkelt:
  - Du trenger ikke å bruke tid på å velge individuelle aksjer eller overvåke markedet kontinuerlig. Globale indeksfond tar seg av dette for deg ved å kopiere prestasjonen til en bred aksjeindeks, som for eksempel S&P 500 eller MSCI World.
- Lave kostnader:
  - Indeksfond har vanligvis lavere årlige gebyrer sammenlignet med aktivt forvaltede fond. Dette betyr at du beholder mer av avkastningen din.

## Ulemper:

- Moderat risiko:
  - Selv om globale indeksfond er mindre risikable enn å investere i enkeltaksjer, er de fortsatt påvirket av generelle markedsbevegelser. Du kan oppleve svingninger i verdien av investeringen din.
- Mindre potensial for høy avkastning:
  - Indeksfond er konstruert for å kopiere prestasjonen til en bred markedsindeks. Dette betyr at du ikke drar nytte av de store gevinstene som kan komme fra enkeltaksjer som gjør det ekstraordinært bra.





For nybegynnere kan investering i globale indeksfond være en effektiv måte å komme i gang med langsiktig sparing og investering. Det gir en balanse mellom diversifisering og simplisitet, samtidig som det holder kostnadene lave. Men det er viktig å forstå at ingen investering er uten risiko, derimot gir globale indeksfond en stabil grunnmur for å bygge en langsiktig portefølje.



## Et alternativ for de konservative

Om du vet at du ikke tåler svingninger i markedet, eller dersom du har en kortere tidshorisont enn 10 år anbefaler vi en noe mer konservativ tilnærming. Her kan et kombinasjonsfond med lav kostnad være et godt alternativ.

Et kombinasjonsfond er et fond som investerer i både aksjer og rentepapirer, gjerne med en bestemt fordeling, som for eksempel 60% aksjer og 40% rentepapirer. Dette tillater deg å dra nytte av den høyere potensielle avkastningen ved å investere i aksjer, men samtidig flate ut svingningene og risikoen med tryggere rentepapirer.



# Kapittel 5:

# Psykologi

Å investere handler ikke bare om tall og grafer, det handler også om å håndtere følelsene sine. Måten du tenker og reagerer på når det gjelder dine investeringer kan ha en betydelig innvirkning på dine resultater. Her er noen viktige psykologiske faktorer å være klar over som investor.

## Impulskontroll

Impulskontroll handler om evnen til å motstå fristelsen til å handle på følelser eller impulser i øyeblikket. For eksempel, når markedet opplever turbulens og aksjekursene faller, kan det føre til frykt eller panikk.

Så lenge man investerer i et utvalg gode, solide selskaper, eller et diversifisert aksjefond, er sannsynligheten for at man taper over en lengre periode lav. Derfor er det viktig at man unngår fristelsen til å selge selv om investeringene dine skulle falle i verdi under en korreksjon i markedet.

## Tolmodighet

Å være tålmodig er en viktig psykologisk egenskap for investorer. Investeringsresultater bygges ofte opp over tid, men det kan være fristende å ønske raske gevinster ved å forsøke seg på trading og spekulasjon.





En langt bedre tilnærming er å ha realistiske forventninger og være tålmodig med investeringene dine. Så lenge du eier en utvalg solide selskaper eller et godt diversifisert aksjefond trenger du ikke sjekke om investeringene dine har steget eller sunket i verdi hver dag.

Hvis du forventer at investeringene dine vil dobles i løpet av noen måneder og de ikke gjør det, kan du bli frustrert og begynne å gjøre risikable endringer i porteføljen din, som øker risikoen for å tape penger. Sannsynligheten for å lykkes er derimot større om du holder det til en strategi basert på langsiktig sparing og verdistigning.

## Lær deg selv å kjenne som investor

Å forstå og håndtere dine egne følelser når det gjelder investeringer er en viktig del av psykologien. Det innebærer å kunne gjenkjenne og kontrollere frykt og grådighet, samt å kunne ta rasjonelle beslutninger basert på grundige analyser i stedet for følelsesmessige reaksjoner.

Et godt eksempel er at man ser at en aksje som har hatt en kraftig økning i verdi på kort tid. Basert på dette kan du bli fristet til å investere i selskapet i frykt for å gå glipp av verdiøkningen, og velger å investere tungt i selskapet. Dette kan føre til overdreven risiko ved at du kjøper aksjen bare fordi den har stegt i verdi, for så å selge i panikk dersom verdien skulle falle.

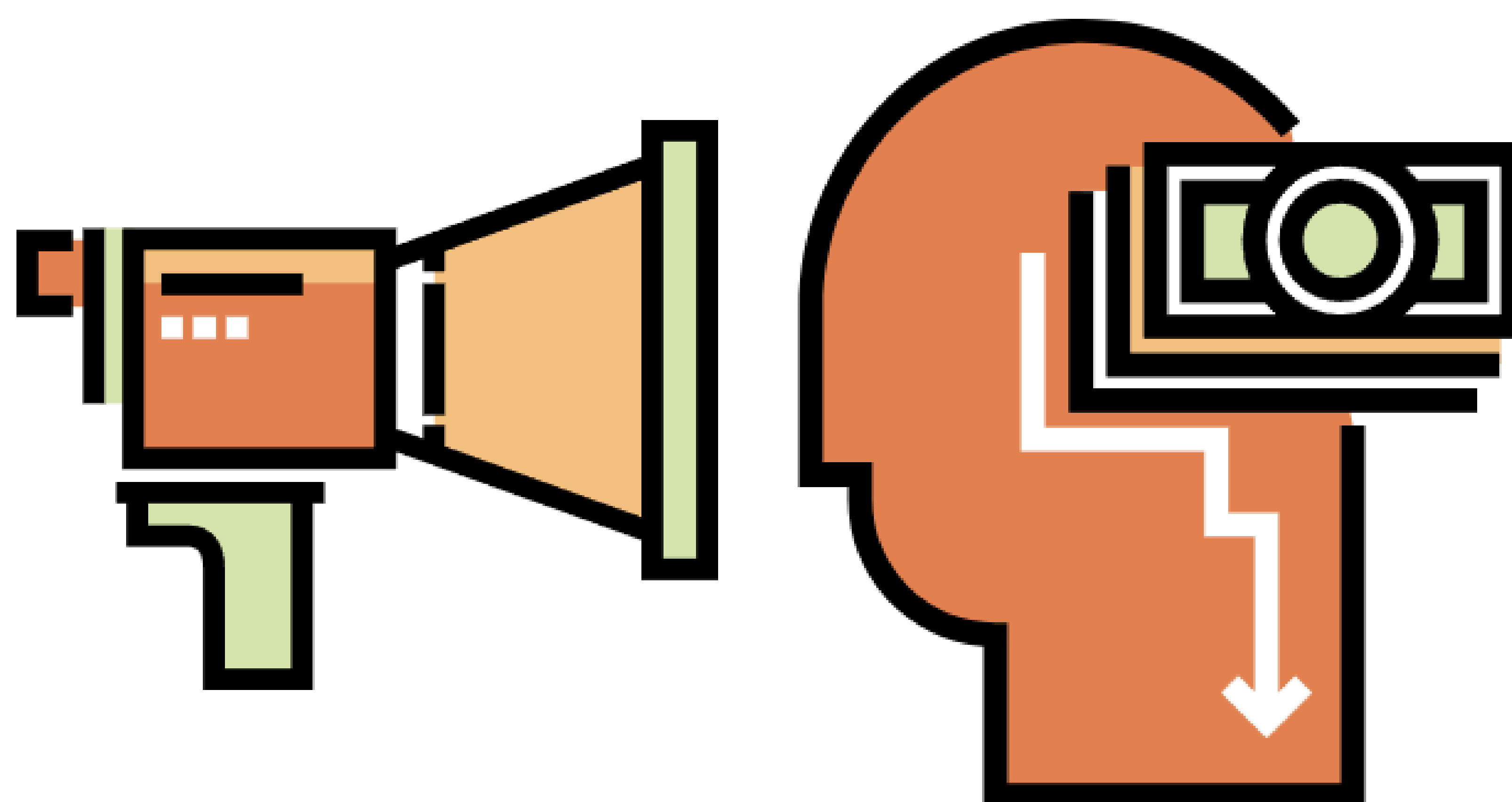




Videre kan det også være lett å gi etter for frykten når investeringene dine faller i verdi. Så sant man ikke har tatt stor risiko kan man håndtere denne trangen til å selge ved å lene seg på det faktum at man har gjort en solid investering basert på en helhetlig investeringsstrategi, fremfor å ha investert basert på følelser.

Mange av disse følelsene må oppleves før man med sikkerhet kan si hva slags type investor man er. Men etterhvert som man har opplevd noen svingninger er det lettere å se tilbake på og huske og forstå disse psykologiske impulsene.

Dette er en viktig faktor som kan være avgjørende for å oppnå god avkastning som investor. For å oppnå god avkastning kreves det ofte selvbevissthet, tålmodighet og selvdisiplin. Å være oppmerksom på hvordan dine følelser kan påvirke dine investeringsbeslutninger, og å arbeide med å utvikle sunne psykologiske vaner, kan være like viktig som å velge riktige investeringer.





# Kapittel 6:

# Kom i gang

På dette tidspunktet føler du deg forhåpentligvis noe klokere og bedre forberedt til å begynne å spare i verdipapirer. I dette kapitlet lærer du mer om hva du må gjøre for å komme i gang med sparingen din.

## Åpne en konto

Det første skrittet for å begynne å investere er å åpne en konto hos en aksjemegler. De fleste store forbrukerbankene i Norge (DNB, Nordea etc.) tilbyr kontoer for handel av verdipapirer. Det finnes også individuelle meglerhus som Nordnet.

Når du velger en konto, bør du vurdere en kontotype som passer for langsiktig sparing. Vi anbefaler en investeringskonto ettersom den gir fordelene av utsatt skatt, slik at du kun betaler skatt når du tar pengene ut av kontoen, og ikke fortløpende ved kjøp og salg av verdipapirer.



## Velg investeringer

Når du har opprettet konto og har penger tilgjengelig, må du velge hvilke verdipapirer du vil investere i. Dette kan inkludere aksjer, aksjefond eller rentefond.

Om du har satt seg et mål og regnet frem til hvor høy din gjennomsnittlige avkastning må være for å nå dette målet kan dette styre deg i retning av hva du bør investere i. Det viktigste er derimot å komme i gang, ettersom tid er penger.

## Egenkapitalens anbefaling

Til nybegynnere anbefaler vi å åpne en investeringskonto hos Nordnet og investere i et globalt indeksfond med lave forvaltningskostander.

Nordnet tilbyr et bredt utvalg av investeringsmuligheter og har en brukervennlig plattform. Deres investeringskonto gir deg også muligheten til å investere langsiktig med utsatt skatt. Du kan enkelt sette opp automatisk sparing og administrere investeringene dine på nett og via app.

Etterhvert som du lærer mer om investeringer kan man enkelt gjøre justeringer slik at sparingen tilpasses ditt formål.





# Kapittel 7:

# Vedlegg

Veien til økonomisk suksess er en kontinuerlig læringsprosess. Det er alltid mer å lære og utforske innenfor verden av investeringer og personlig økonomi. For å utvide din kunnskap og få mer innsikt, oppfordrer vi deg til å besøke nettsiden vår, [www.egenkapitalen.no](http://www.egenkapitalen.no), der du finner en rekke artikler og ressurser om ulike aspekter av sparing og investeringer.

## Ansvarsfraskrivelse

Denne boken, "Investering for nybegynnere", er utarbeidet med mål om å tilby grunnleggende kunnskap og veiledning om investering. Selv om informasjonen er gitt med den beste intensjon og basert på forfatterens kunnskap og erfaringer, skal den ikke oppfattes som finansiell rådgivning. Investering innebærer alltid en viss grad av risiko, og det er ingen garanti for avkastning. Lesere oppfordres til å gjøre egne undersøkelser og, om nødvendig, søke råd fra en kvalifisert finansiell rådgiver før de foretar investeringsbeslutninger. Forfatteren og utgiveren fraskriver seg ethvert ansvar for direkte, indirekte, tilfeldige, følgeskader eller andre typer skader som måtte oppstå som følge av handlinger tatt basert på informasjonen i denne boken.





# Ordliste

- **Investere:** Å plassere penger i ulike typer eiendeler (som aksjer, obligasjoner, eiendom) med mål om å oppnå avkastning over tid.
- **Spekulere:** Å engasjere seg i høyrisiko finansielle transaksjoner i håp om å oppnå rask avkastning, ofte basert på kortvarige prisendringer.
- **Avkastning:** Inntekten man tjener på en investering, som kan komme i form av renter, utbytte, eller verdivekst.
- **Aksjer:** Eierskap i et selskap, som representerer en andel av selskapets verdi og gir rett til en del av selskapets overskudd (utbytte).
- **Aksjefond:** Et investeringsfond som hovedsakelig investerer i aksjer, og gir investorer en måte å kjøpe en samlet aksjeportefølje.
- **Rentepapirer/Obligasjoner:** Lånepapirer som utstedes av selskaper eller staten, hvor utstederen låner penger fra investorer og forplikter seg til å betale tilbake lånet med renter.
- **Diversifisering:** En strategi som involverer spredning av investeringer over ulike eiendeler for å redusere risiko.
- **Risikotoleranse:** En investors evne eller vilje til å tåle økonomiske tap eller svingninger i verdien av investeringene.
- **Globale indeksfond:** Fond som investerer i et bredt spekter av aksjer fra forskjellige land og markeder ved å følge en global aksjeindeks som MSCI World.





- **Utbytte:** Periodiske utbetalinger til aksjonærer fra et selskaps overskudd. Utbytte representerer en form for inntekt fra investeringen, utover eventuell verdistigning av aksjene.
- **Konkurs:** En situasjon der et selskap er ute av stand til å betale sine gjeld og derfor må avvikle eller reorganisere gjennom en juridisk prosess. Aksjeeiere risikerer å miste hele sin investering hvis et selskap går konkurs.
- **Indeksfond:** Fond som speiler sammensetningen og ytelsen til en markedindeks, som for eksempel Oslo Børs' hovedindeks. Indeksfond er kjent for lavere forvaltningsgebyrer og tilbyr en form for "passiv investering".
- **Hovedindeks:** En markedsindeks som representerer de største og mest omsatte aksjene på en børs, for eksempel Oslo Børs. Den gir en indikasjon på hvordan markedet eller et spesifikt segment av markedet presterer.
- **Høyrenteobligasjoner:** Obligasjoner utstedt av selskaper med høyere risiko for konkurs, som derfor tilbyr høyere renter for å tiltrekke investorer. Disse er mer risikable enn standard obligasjoner, men kan gi høyere avkastning
- **Kombinasjonsfond:** Et investeringsfond som kombinerer aksjer og rentepapirer/obligasjoner. gir investorer en balansert blanding av både vekst (via aksjer) og inntekt (via obligasjoner), og er ofte brukt for å oppnå en moderat risikoprofil.





- **Utbytte:** Periodiske utbetalinger til aksjonærer fra et selskaps overskudd. Utbytte representerer en form for inntekt fra investeringen, utover eventuell verdistigning av aksjene.
- **Korreksjon:** I finansverdenen refererer en korreksjon til en midlertidig nedgang i aksjemarkedet eller et bestemt markedsegment. En korreksjon blir vanligvis definert som et fall på 10% eller mer fra nylige høydepunkter. Korreksjoner anses som en naturlig del av markedsdynamikken og kan noen ganger tilby kjøpsmuligheter for investorer.
- **Portefølje:** En samling av investeringer som eies av en person eller en organisasjon. En investeringsportefølje kan bestå av ulike typer aktiva, som aksjer, obligasjoner, fond, eiendommer og andre investeringsinstrumenter.

